

Szerkesztőségi iroda

Sepsi-Szentgyörgyön
Csiki-utca, Mathievics-féle
ház, hova
s lap szellemi részét illető
kérdéseknek küldendők.

Kiadó hivatal:

BERNSTEIN MÁRK

könyvnyomdája
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati lap.
A „Háromszéki háziipar-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen laphe-
tenként kétszer: a
csütörtökön és vasárnap.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTEK

Helyben házhoz hordva,
vagy vidékre postán küldve

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit-sorát, vagy
annak helyéért: 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyúlter sorra 15 kr.

A szövetségesek.

Borus az ég, csipős szelek fúrnak, a letarolt
mezőn végig sítát az enyészett szellője. Hova lett
a dal a lombok közül? elröppent, elszállt messze,
lőgezen földre. Hova lett a mosolygó fény a tarka
mezőkről, hova lett a virág illata? — elszállt, el-
enyészett. Az enyészett, ez a busan zengő síri dal
beleszólt a virulás, a mosoly, derű, illatár zengéjébe
és odalett a természet szépsége. És eközben, mi-
dön a halál képe szomorú arccal borult a föld-
re, mintha országok, nemzetek is halni készül-
nének: busan, keservesen szállnak önmagukba. A lét
és nem lét feletti töprengés erőt vett a leg-
magasabb diplomataikon s elejtett szavuk, itt-ott
komor nyilatkozataik magukon hordják az enyészett-
től való félelem szomorú, őszies színezetű jellegét.

Mintha megállt volna pár hétre az országok,
nemzetek sorsát intéző végzet hatalma: államok
és nemzetek rettentve állnak meg egy kimondott
végzetserű szó varázsa előtt, mely nem egyéb,
mint a szláv politika megsemmisítéssel fenyegető
létele. Komor, nehéz szagu köd borog a politi-
kai láthatáron. Egyfelől Salisbury toasztja, más-
részt Kossuth Lajos nyilatkozata a „Soleil” mun-
katársa előtt, aggodó sejtelmekre készít bennün-
ket. Salisbury beszédéről is az abból folyó követ-
kezményekről már volt szó e lapokban. Az egész
magyarországi sajtó örömmel üdvözölte azon szö-
vegséget, mely az orosz hatalom ellen tör, s ké-
szülünk bár támadásra, kerüljön bár czerék vérebe
honfaink részéről: a nemzet egyhangú lelkesedés
kíséri a szövetséget. Ezen szövetségnek a nemzet-
közi viszonyokban konzervatív jellege van s nem
„kalandokon” épül, mint azt sokan szeretni hin-
nek, hanem egy nagy magaslatos, humanus célra,
mely érdekeinket s Európa állami jogát van hi-
vatva akciója által megvédelmezni. Részünkről a
„Freiga dei” napjait igen kényelmeseknek tartjuk
és sokkal előbbre becsljük a békét azon háboru-
nál, mely pénz és erőt fogyaszt, tekintélyt és ha-
talmat dönt a porba; de másfelől ha élet és
enyészett, lét és nem lét kérdése áll előttünk:
akkor még a támadástól sem tudnánk visz-
szarcenteni.

A mi már most a Kossuth nyilatkozatát il-
leti, hogy tudnillik a francziának az oroszokkal
kell szövetségnek: arra nézve nagyon szétága-
znak a vélemények. Egyik rész — s talán a tul-
nyomóbb — határozottan tagadja, hogy ezt Kos-
suth mondotta volna. Míg a másik rész nem tartja
lehetetlennek, hogy egy Kossuth, kinek határozott,
egész a makaosságig szigorúan következetes politi-
kája volt, ilyen nyilatkozatot tehetett. — Kossuth
már 1848-ban kimondotta, hogy „a politika az
exigenciák tudománya”. Ő, a mint a történelem
bizonyítja, erős politikus volt, az maradt mai na-
pig is és tény, hogy ő híven ragaszkodva elvéhez,
politikáját mindig a körülményekhez alkalmaztatta.
Mikor hírül vitték neki, hogy Görgey az osztrák-
okkal alkudozni szándékozik s bizonyossá lett a
felől, hogy ez nem igaz, mert Görgey a muszkák-
nak akarja letenni a fegyvert — egyszerűen azt
mondta németül Ujháznak és Klapkának: „Ach,
wenn sie keine andere Schmerzen haben, dem fassst
sich abhelfen” s ő maga kínálta meg Paskievicset
a Leuchtenbergnek adandó magyar koronával. —
Akkor minden ember természetesen tartotta eljá-
rását, mert hiszen a „körülmények” így
kivánták azt. Később aztán kevés ember akadt az
országban, a ki Kossuthot e lépéséért ne kárhoz-
tatta volna. Neki egyetlen elve volt: az osztrák
dinasztiát megbuktatni s ezt minden áron
keresztülvihetőnek tartotta. Ma már a hazafi
Kossuth előtt áll a dynasztia-ellenes Kos-
suthnak. Emlékezzünk vissza a keleti kérdésekben
írott levelére. A számszerűsítés visszazárt a lélek
a tetek mezejéről önmagába. Kezdte inkább sze-
retni hazáját, mint boszuját s a nymbus, mely hom-
kát köríté, még fényesebben sugárzott. És most
nyilatkozatot tulajdonítanak neki, a mi megrendíti
a gondolkozó embert. Hát inkább szeretné most
már boszuját, mint magyar honfirtait: alig hi-
lető. Kossuth kontemplatív magányában valószínű-
leg a jövőt illető merengései közt, az események
szoros logikája után indult és látott oly dolgokat
be ítéletet lelkével, a mik a közel jövőben meg-
fognak történni. Nyilatkozott tehát ugy, a mint ő
a dolgok állásából ma ítéltetett. De nem szabad
felténnünk, hogy hazánk, hazája kárára tette vol-

na meg észrevételeit a franczia író előtt. Ő, mint
politikus, a körülmények embere, s őt mai gon-
dolkozásában is a körülmények határozzák. Hogy,
mint 1848-ban tette, az utolsó esetben, „in ulti-
ma analysi” orosz-politikához folyamodjék, — azt
még legnagyobb esélyeire se tegyék fel róla. Épen
azért nemcsak csodálkozik, de határozottan rosszalni
is tudjuk azon laptársaink esürés-esavarását, akik
Kossuthból egyszerre muszkabarátot akarnak gyur-
ni s így előttünk népszerűségét kockáztatni elég
merészek.

Annai mindenesetre áll, hogy válságos idők-
nek nézünk elébe. — Ki tudja, vajjon az enyészett
szele nem fú-e már is népek és nemzetek felett.
Vajjon kit ér először a halál lehelete?

A hervadás szemlélete meggyőz bennünket
arról, hogy azon óriás küzdelem, melyet az ember
szabadságért, népességért, eszméjéért vív, csak kínos
vergődés ebben a roppant börtönben, melynek
rabja az — ember. Évek, évezredek jönnek és
tűnnek el: az örök küzdelem folytonosan tartani
fog. Népek és nemzetek támadnak és tűnnek el,
de annak a kínos vergődésnek, melynek küzdés
a neve, nem lesz vége soha.

S mi a jutalmá hazafiságnak, erőnyeknek, sza-
badagszeretetének? Mi lesz a vége nemzetek és
államok egymás közötti harcának? — —

Az enyészett, — a sír. . . . .

II.

Ausztria-Magyarország és Német-
ország szövetségét, a melyhez Anglia is
csatlakozni fog, a párisi „Liberté” nem találja
nyugtalanítósnak. Kétség nélkül kívánatos lenne —
írja e lap — ha Franciaország is hozzácsatlakoz-
hatnék a béke politikájához, a melyet ezek a szö-
vetségek okvetlenül követni fognak, megszi-
lárdítani törekedve a berlini szerződést; ennek az
ideje azonban még nem érkezett el, és a mi sebe-
ink még jobban sajognak, hogysem meglehetne
kötni az angol szász, a latin és germán fajok szö-
vetségét, az egyedül lehetséges szövetséget, a mely
biztosíthatja jövőjében a békét és a haladást, és
a civilizáció javára megszünteti a régi gyűlölséget.
Addig arra kell szoritkoznunk, hogy figyelemmel
kísérjük szövetségünkben az eseményeket. Egy
tekintetben azonban lehetetlen távol maradnunk
a mozgalomtól, a mely közelebb viszi egymáshoz

TÁRCZA.

Az öreg diván.*

Szerény butor vagy kis szobában,
Nem díszitsz fényes, büszke termet,
Mégis, mégis, öreg diván te,
Lantomon im megénekellek.

— Oh, régen volt már, hogy üledben
Rózát először átöleltem,
S esküdtem neki hű szerelmet,
Mely lobogva ölelni fogja,
Míg ajkimon lész' a lehellet.
Itten, ölednek édes enyhén
Kaptam az első csókot tőle,
Melynek melege, forrósága
Lesugárzik a másvilágba,
Middön e földet elhagyandom,
Szemfödöm hűvös éjjelen is
Melengetve maroknyi hamvam.
Csendes estében ide dőlve,
Eresztgetők a jövődöbe
Reményünk első szálait,
— A mely reménynek minden szálán
— Makaes kezekkel ráfonódván —
Szívünknek egy-egy vágya sirt.

S im most is, annyi évek múlva
Üledben nyugszunk ketten újra;

Vidám beszéd foly ajkainkról,
És a beszédhez mindenik szó
Csókban, mosolyban születik.
Beszéljük: mi lesz, mi leszajlott.
— S te mindzett látod, mindzett hallod!

Oh beh fele'te fájni is fog,
Ha sorsunk tökd messze eldob;
S bár hozzád annyi emlék köt le:
El kell szakadnunk mindörökre!
Ha itt is, ott is megrongyoltál:
Ki tudja, rád még milyen sors vár?
Lehet, hogy durván hánynak-vennek
Egyik szegletből más szegletnek,
És benned múltunk meggyalázza:
Kivetnek majd a zsbivásárra,
Hol a szatócs nehány filléren
Rongyaidért talán megvészen.

Ki tudja: mint papir lapocska,
Rongyod nem jut még asztalomra,
S pendítve régi lantomat:
Nem írom épen rá utolsó
Csöndes szerelmi dalomat.

Jakab Ödön.

Őszi sugarak.

En is szerettem egykor a mosolyt! s nem ta-
gadom, mintha most is ne löpözna be belkem szent-
télyébe olykor-olykor egy-egy. Ily vendég számá-
ra a legközönyösebb szív ajtaján is fölírva a ko-
pogtatás nélkül „szabad”. Azok a sugarak, melyek
melegétől az ifjú szív tavasza fölzendül, melyek
az ártatlan kedély kristályüvegén oly változatos

színekben török meg fényüket, e sugarak engem
is hevitettek, s most lankadtak bár, még éltet ad-
nak egy-két másodvirágnak. Azok a csókok, me-
lyek az öntudat fagyasztó jegén is izzó parázscent
égték — kihálva bár tűzők — ajkimon még.

De van nekem egy eszményképem, egy áhi-
tott ideálom, ki előtt gyakran letérdelvek most
is; elmondom titkos fogadalmaim — s megért.
Oltára számolynál leborulva, őszintén bevalom
mindannyiszor: szeretem. Bágyadtan tekintve rám,
keblére vesz s halkán susogja: szeretlek, mert
enyém vagy!

Neve: ősz, hervadás.

Kérdeztem egykor valakitől: mi az enyém?
„Emlékezz, s mit lelked a multban lát, tiéd!”
— felelt.

... Vele valék. A kelő nap bitorfényét arcára
lővelte s a sugarak megtörve hanyatlottak alá a
százszer ékesb arc rózsáiról. Oly szép vala! —
Beszélt sokat s gyönyörrel hallgattam. Reszketve
vallá meg szive titkát s megesküdött reá, hogy
oly igaz szerelme, mily tisztá, szűzi a hajnalnak
sugára. Szép zemei sugáriban megtört lelke véd-
angyaloként lebeg gondolatáiban. Szive dobbaná-
sai most is fel-felrögnak, ha ábrándaim a való ri-
deg börtönéből a multba szállnak.

Mi szép az emlékezés!

... Álltam szorongó szívvel beteggyála előtt:
látám, mint veszett ki az életsín arcza haván;
mint küldt utolsó sugarait bágyadt szeméből fe-
lélem. Ellestem szívének dobánzásait; beszívam keb-
lének véglehelletét s a nemes tűz utolsó lobbána.
Látom, ha ébredek, — előttem álmaimban. Mohón

* Mutatvány a tehetséges szerzőnek sajtó alatt lévő gyű-
teményéből, melyet ez alkalommal is m-legen ajánlunk a közön-
ség figyelmébe.

nyugoti és közép Európát: értjük a közgazdasági érdekeket. A politikai szövetség még sokáig nem lesz valószínű. A kereskedelmi szövetség azonban semmit sem foglalt magában, a mi nem volna megegyeztethető hazafiságunkkal. Ma csak is figyelmükbe akarják ajánlani az eszmét az érdekelteket államok fejének. Ez úgy megérdemli a méltatást, különösen, ha tekintetbe vesszük azt az üdvös hatást is, a melyet az érdekek solidaritása fog gyakorolni a nemzetiségi szenvedélyekre.

A közös hadsereg költségvetésének leszállítását illetően írja a „Daily Telegraph“, hogy Tisza és Taaffe kormányelnökök nem tartották ugyan lehetségesnek a Bylandt hadügyminiszter által előterjesztett költségvetés lényeges csökkentését, de meg akarták mutatni a parlamentnek, hogy minden e reből takarékoskodni akarnak és takarékoskodnak is. A minisztertanácsban tehát igen élénk vita után rábírták Bylandt grófot, hogy módosítást tegyen a költségvetésben. Ezek közé tartozik az, hogy 15 embert fog elbocsátani minden yalogszázból és tíz embert minden vadászszázból. Az e módon meg takarított összeg 1.300.000 forra rug. Ezen kívül még más rendszabályokat is fognak tenni, a melyek segítségével négy millióval fog csökkenni a tavalyi költségvetés, ámbár az elszállásolás és a brucki hadgyakorlatok nagyobb költségeket fognak okozni.

A földadó szabályozásáról szóló törvényjavaslat módosítása iránt két javaslatot dolgoztak ki, a melyek közül az egyik rövidebbé teszi a becslés és osztálybasorozás fölülvizsgálatát; a másik a költségves munkával vízmentesített területeknek alkalmazandó átlomentesítések és adókedvezményekről szól. Mind a két javaslat elő fog terjesztetni a földadó szabályozási enquetának.

Francia kormányválságról beszél a hír megint. Párisi politikai körökben állítólag nagyon pengetik, hogy Waddington a jövő hónapban, a parlament összehívásakor le fog mondani. Mások ellenben úgy vélekednek, hogy január előtt nem történik a kabinetben változás. Annyi bizonyosnak látszik, hogy vagy a görög ügynél, vagy az amnesztia kérdésnél fog a kormány abba a helyzetbe jutni, hogy a kabinetkérdést fölvesse: miután elhatározott dolog, hogy Ferry javaslatának a szénátus elő betérésénél a kabinet-kérdését fölvetni nem fogják.

A romániai szidokérdés végre megoldást nyert, a mennyiben azon nehézség, mely Románia függetlenségének elismerését a nagyhatalmak előtt is megakadályozta, le van küzdve. Hosszu, heves és eredménytelen viták után a kormány és ellenzék közt létrejött compromissum lehetővé tette az alkotmány módosított 7. cikkének törvényerőre emelkedését. 133 szóval 9 ellen, tehát majdnem egyhangulag megszavazták a javaslatot. Mint Bukurestből értesítnek, az Arab-Tabia kérdésnek kedvező megoldása is remélhető.

A bukuresti szenátus osztályaiban is tárgyalták a kormány revízió-javaslatát. A „Binele public“ reményli, hogy tekintettel a kamara egyhangu szavazatára, melyet valószínűleg a szenátus

ragadtam a rideg tetemet karjaim közé s megesküvém a szent tagok porára: szeretni többet nem fogok! Láttam kiterítve a ravatolon; hosszan megregtem a szétduált arcvonásokon. Oly szép volt akkor is, mint volt virágában. Zokogtam sirja szélén; hallám, mint dübörgött a száraz göröngy koporsójára s könyörögve kértem: hantolják csendesen.

Mi kin az emlékezet!

* * *

Mezőn vagyok; mély csend, csak tompa moraj. Előttem szállong itt-ott egy levélke; remegve válik meg a kis ágtól s sárgulva pereg a hideg anyaföldre. Nincs madárdal; a vándor darvak se regere amott költözik; a távoli hegyek kéklő ködfátyóiából homályosan tűnik fel utójára a bucsuzó karaván háromszög alakjával s végső istenhozzátod mondva, átszállnak új hazájokba. Megesősrőn a haraszt, rá ijedten repdes a kis dalos, tán álmából költé fel őt. Megkísérti dalával csitítani azt, elzengi búsan, édesen még egyszer azt a dalt, melylyel a hajnal költé tavaszi reggekzen. De felsivít a szél s hosszan nyaldosva az országút porát, magas oszlopokba tömörítve, örülten táncztatja a megrémült hervadt leveleket, míg szerte sörja újból önkénye szerint. Lenyugszik a nap is, lankadtan bocsátja megtört sugarit a levelelőt megfosztott fák száraz karjai közé s ráam utószor mosolygva, lehúny.

Oh természet! te is pihenni mész?

Böhm József

is megerősítend, a nyugati hatalmak immár nem fognak késmi Románia függetlenségének elismerésével.

A hírnék, hogy az oroszok bevették Mervet, nem adnak hitelt, — sőt sokan határozottan kétségbe vonják. Ellenkezőleg: a Gök-Tepéné megvert oroszok visszavonultak s a Kaspi-tenger mellett fognak telelni.

Beszélgetés Kossuthal.

Peysramont, az orleansztiikus „Soleil“ munkatársa, ugyanaz, ki nem régebben Gorcsakoff herczeggel Baden-Badenben tartott párbeszédéről nagy feltűnést okozó közlést tett közzé, most Kossuth Lajos nagy hazánkfíat kereste fel. A „Soleil“ tudvalevőleg a francia muszka szövetség nagy szószólója. Kossuthal tartott társalgásáról a következőket teszi közzé:

P.: Midőn 3 év előtt önnel Andrássy háborus szándékairól beszéltem; ön azokat egyszerű konjekturának mondá. Mint vélekedik most a dolog felől?

K.: Kossuth: Igaza van, egyetlen pontnak kivételével. A politika, melyet ön Andrássynek nevez, nem az övé, hanem a Habsburg ház politikája; ő ennek csak eszköze. Andrássy egyszerűen kiűntetéseket szomjazó udvaronc. Hazája, jövője soha nem okozott gondot fejének és ha hiúsága néhány csekélységgel ki van elgítve, legkészségesebben engedelmeskedik a bécsi udvar utasításainak. Szégyenlem, hazám helyett, hogy magyar ember annyira képes megelégedni Magyarország vitális érdekeiről; de el kell ismernem, hogy Ferencz József császár s tanácsosai, Andrássyyn kívül is, elég embert találtak volna a hazában. Nincs egy a magyar mágnások között, ki megtisztelve ne érezné magát, helyébe léphetni. 1848-49-ben láttam őket. Perényit kivéve mind a saját érdekeikre gondoltak, hol egyik, hol másik táborhoz szegődve, hogy minden eventualásra biztosítva legyenek. (Ez alkalommal igen jellemző vonásokat közlök velem Kossuth az előkelőbb magyar családok életéből. Szükségtelennek tartom azokat reprodukálni.)

P.: Azt hiszi tehát, hogy Osztrák Magyarország tényleges politikája veszélyezteteti a magyar nemzetiséget? Miért nem ellenzi akkor Magyarország és politikát?

K.: Kossuth: En és barátaim mindent megteünk, mi lehetséges volt embertől, de hiába, erőfeszítéseink eredmény nélküliek maradtak. A nemzet Andrássy és Tisza kormányzása által elgyengítve, semmi egyéb, mint egy bureau, mely határozatokat regisztrál. A anyagi érdekek miatti gond, minden más elővigyázatot elnyomott. Mohón vetekedtek hivatal s jótétemények után s azok, kikben a hazafiságnak még egy atomja van, nem tudnak egyebet tenni, mint sopánkodni s a rossz idők felett panaszkodni.

P.: A francia-orosz szövetség, mit ön elkerülhetlennek lát, önben nagy visszataszást szülhet, hisz ön nyilvános ellensége Oroszországnak.

K.: Kossuth: Az események logikája nem módosul az emberek kedélyéért. Ha én francia volnék s az ördög ajánlaná fel nekem segítségét Németország ellen, örömmel elfogadnám azt. Ezzel azt akarom mondani, hogy én Franciaországnak nem tennék szemrehányást, ha Oroszország felé hajolna; ebben a mostani viszonyok közt a jövő kérdése gyökerezik. Ohajtanám, hogy másképp legyen s a szívem vérzik, ha azon sorsra gondolok, mely szerencsétlen hazámra vár; de mit lehet mást tenni? En szeretem Franciaországot, a mint Magyarországot szeretem s nem kívánhatom, hogy izolálva legyen, a mi az én belső meggyőződéseim szerint reá nézve egyenlő volna a romlásal. Elhez járul, hogy reánk magyarokra e borzasztó helyzetben oly felelősség nehezedik, mely engem gyötör és életem utolsó éveit meg fogja mérgezni. Lejughabban a sors kedvezése ismét pompás alkalmat nyújtott nekünk arra, hogy jövőnkét hosszú időre biztosíthassuk: s mi elszalasztottuk azt. A helyett, hogy Törökország feldarabolását megengedjük, Plevnával interveniálni s Törökországot arra keltet volna bírunk, hogy Romániára, Szerbiára és Montenegróra való hasznát nem hajtó jogairól mondjon le s adjon a bulgáraknak tartományi autonómiát, ezután kényszeríteni kellett volna Oroszországot, hogy azonnal visszavonuljon a román határokon. 150.000 ember Erdélyben és Bukovinában koncentráva elég lett volna. Oroszország valószínűleg hátrált volna, ez reá nézve egy véres vereséggel egyenlő morális vereség lett volna; a Balkán lakói nem neki köszönték volna felszabadításukat s Törökországot megtartotta volna pozícióját a Dunánál. Ellenkező esetben háborúra került volna a dolog s akkor csekély erővel Oroszország, mely rosszul volt elkészülve, s a törökkel is alig tudott megmérkőzni, oly vereséget szenved, mely tovább nyomulását egy századra feltartóztatta volna. Azt mondják nekem, hogy Németország közbelépéssel fenyegetett a Francia angol osztrák szövetségtől való fellem megbénította volna s meg sem mozdult volna. Még ha Vilmos császár és Bismarck herczeg általános conflagratiót idéz-

tek volna is fel, hogy a cáznak segítségére menjenek, meggyőződéseim szerint a legtöbb német állam vonatkozott volna egy tisztán orosz érdekért vér- és pénzáldozatot hozni. Ez volt az a politika, melyet a hazafiság és a józan ész parancsolt. De ez nem volt a Habsburg-ház politikája, mely Bismarck által félrevezetve, a török zsákmány egy részére áhított s a keleten ismét megszerezhetni reméli azon prestíget, melyet a solferinói és sadowai csatáreken elvesztett.

P.: Aggodalmi talán jogosultak. De az oroszok még messze vannak Budapesttől...

K.: Kossuth: Magyarország el van veszve. Minek ringassam magamat hiú ábrándokban? Oroszország Pestnél lesz még mielőtt a Habsburgok a budai palotában székelnének és ti, franciák lesztek az utóőr. Szegény Magyarország, te áldozata vagy az osztrák ház vak uralomvágának, melynek minden szerencsétlenségedet köszönheted, s most a saját fiad árulnak el... (E szavaknál, mint a levelező megjegyzi, az agg magyar oly mélyen meg volt indulva, hogy egy pillanatra nem tudott szólani.) Nézze a lengyeleket. Ők is epártolnak. Legnagyobb részüket már megnyerte Oroszország. Mi is szilvok vagyunk, mondják, s nem sok hűja, hogy Oroszország ügyét a magukénak vallják.

P.: Mikép vélekedik ön Andrássy gróf viszályeséről?

K.: Kossuth: Ez csak csalóka távozás. Nemsokára mint kancellár fog visszatérni Nem ismeri az e férhut, a ki azt hiszi, hogy ő hűságaról s feltűnési vágyáról lemondhat. Ő még egyszer meg fogja hordozni szép hónap egyenruháját. Meddig? Azt nem tudom, mert azt hiszem, hogy a napok meg vannak számlálva.

„Ezzel véget ért politikai beszélgetésem Kossuthal írja Peysramon ur, a többi nyilatkozatait nem tartom a nyilvánosság elé valóknak.“

A kiállítás.

V.

A „Nemere“ 83 ik számban közlök kiállítási tudósítástom közbejött akadályok folytán nem fejezhetvén be, a szerkesztő ur engedelmevel tovább folytatom:

Műfargarászati tárgyak voltak még kiállítás Péter Ferenczotl Székelykeresztúrról, a kézdívarásárheiyi felső népiskolától és Gyergyóalfaluból. Ezek közül első helyen említhejtük a Mauthe János kézdívarásárheiyi műfargarászati tanító által kiállított két darab faragványt. Mindkettő tölgfából készült; egyik Krisztust, a másik szt. Pétert ábrázolja. A nagy műgonddal és helyes felfogással készített faragványok bármely templomnak díszre válhatnak. Péter Ferencz székelykeresztúri műfargarászati tanító 15 darab faragványt állított ki. Ezekből volt 8 kis székreny, 4 tintatartó, egy szivartartó és 2 levélnyomató. Mindenik darab ké szítójének műizléséről és ügyességéről tanuszkodott. A székrenyek mind elarusítottak. Általában ezeknek nagy kelendőségük volt, a mi előző bizonyítja, hogy népünk csak oly czikkekért szokta pénzt kiadni, a minek közvetlen hasznát is veszi. Ily székrenyeket a kiállítás után is többen kerestek, úgy hogy legalább is 50-et még el lehetett volna árusítani. E körülményt jövőre ajánljuk Péter Ferencz ur figyelmébe. A kézdívarásárheiyi és gyergyóalfalvi felső népiskolák készítményei sokkal primitívvebbek valának, semhogy azokról szószasan lehetne beszélni.

Méltó elismerésben részesültek Hentze parquettjei és fournier-deszkái Brassóbol, — valamint Stoff és Horváth kiállításai egy asztalosműhely teljes berendezésben) Feketehalomból. Utóbbiak azon szándékbal állították fel gyárukat, hogy a vidék nyersfaanyagából kiviteli czikket készítsenek. A kezdet szép reményekre jogosít.

A kiállítási terem egyik oldalát csaknem egészen Sander János prázsmári erdős kollektív kiállítás foglalta el. E kiállítás egyetlen volt a maga nemében, kár, hogy az intéző bizottság több figyelemben nem részesítette. Ki voltak itt állítva a magyar királyság területén előforduló összes fa-fajok hossz és haránt-metszetben, továbbá rügyek, erdei gyümölcsök, tapló, kéreg, szén, általában az egyes fajok minden irányban be valának mutatva. Sőt, hogy a kiállítás annál inkább megfeleljen egy erdőségi kiállításnak, a Bodza vízből két tal pisztrang és tomolka (Aesche) kinalgatta magát a bamoszkodók inyencneknek. Minden egyes fadarabon rajta állott annak tudományos neve s így főleg egy gazdasági iskolában megbecsülhetlen gyűjtemény volna. Sander ur hajlandó is eladni s nagyon kívánatos volna, ha valamelyik gazdasági intézet vagy muzeum megszerezné.

Volt még több faátmetszet egyesektől kiállítva, de melyek csak csekélyebb értékkel bírtak. Ezek közül említést csupán a Béli Tivadár érdemel, a ki a bodolai birtokán előforduló fanemeket állította ki.

Igen becses s a gazdasátra nézve sokkal fontosabb volt, mint az intéző bizottság csak gondolhatta volna is, azon közet-gyűjtemény, a melyet a háromszéki építészeti hivatal és egyesek kiállítottak — Hogy az okszerű gazdasáttal mekkora összefüggésben van a különböző földnemek és közetfajok tudományos ismerete, azt — úgy hisszük, fölösleges fejtegetni. És mégis csak sajnálni lehet,

hogyan épen egy gazdasági kiállítás részéről részelték oly kevés figyelemben. Az erdélyi gazdasági egyesület igen helyesen cselekednék, ha jövőben a terménykiállítás mellett épen ezekre fordítaná a főfigyelmet, ha mennél több oly közetet és földmestert állítatna ki, a melyeket az egyes vidékeken technikai czélokra használnak, vagy a melyek az egyes vidékek határreszleteinek földtani összeállítását tüntetnék fel. Erre jövőben még visszatérünk.

Az egyes kiállítók közt leginkább kitétek: a háromszéki m. kir. építészeti hivatal, Dániel Gábor (serpentin és vörös márvány), ifj. gróf Teleki Sámuel (az alsórákosi uradalmában előforduló összes közetekkel), Greguss János, Sándor István stb. Figyelemre méltók voltak a füléi vashámor ércöntvényei, Nagybaczonból a Jekelius gyárból kikérült, kovacsolt vasból készített vasesszűzők, a Zachariás magyar-hermányi öntödéjében készült öntvények, a Keresztényfalvi tűzhatlan téglák, a nagybacsoni házfűző cserepek stb.

Ezeknek kívül még többen állítottak ki többek között érdekes tárgyakat, főleg a fanemek közül, de a melyekre e lap szűk tere miatt jelen alkalommal nem reflektálhatunk.

— — —

VIDÉKI ÉLET.

Helyfalva, 1879. október 18.

A sepsi-szentgyörgyi jótékonyczélú négyelet folyó hó 16-án 120 ft 50 krt, mint a folyó hó 14-ikén rendezett hangverseny és színi előadás tiszta jövedelmét azon felhívással küldötte hozzám, hogy azt, a helybeli rom. kath. lelkész úrral és a községi előjárósággal egyetértve, községünk segélyt igénylő tűzkárosultjai közt osszam ki. Ezen összeghez az helyfalvi önképzőkör szintén 19 ft 17 krt csatolt, mint a folyó hó 15-én tartott színelőadás tiszta jövedelmét. E szerint a kiosztandó összeg 139 ft 67 krt lett.

A kiosztó bizottság — a rom. kath. lelkész ur kivételével, ki nem jelent meg — összeült a tulajdoni többségének nézete szerint abban állapodott meg, hogy a segélyt a tűzkárosultak között egyenlő részletekben osztja ki, kivéve természetesen azokat, kik a gróf Nemes Ánádor adománnyából már részesültek segélyben. Ezen megállapodáshoz képest a kiosztás a következő egyének között történt:

Drágomér Miklós, id. Farkas Mihály, Ferenci Kata, id. Bartha József, Gál József, M. Gál József-né, Csusz Ferencz, Szabó János, Kertész Antal, ifj. Tómpa Mihály, Bordás Jánosné, Lóth Péterné, Farkas József, Szalánczi Ferencz, Jakó Sándorné, Benkő István, Szász Pálné és Molnár János egyenként 3 ft 78 krt, és így a 18 egyénnek összesen 71 ft 63 krt adatott.

Dózsa János, Ince Károly, Rápolti Ferencz, Varga István, Tóth Zsigmond, Imre Elek, Fazakas Ferencz, Tankó György, Bedő István, Ince István-né, Kertész János, Bedő Ádám, Törös Mihály, Kis Ferencz, Zajzon Sámuelné, Benkő Elekné, Szabó István, Ince Domokos és Antal B. Ferencznek egyenként 3 ft 37 krt és így a 19 egyénnek összesen 71 ft 63 krt adatott.

A fennebbi 68 ft 4 krt-hoz hozzáadva ez utóbbi összeget, a 71 ft 63 krt, a két részben kiosztott összeg tesz 139 ft 67 krt.

Megjegyezni kívánom, hogy Gál István ur, ki az utóbbi tíz által szintén tetemes kárt szenvedett, azon indokollással utasította vissza a részére jutandó segélyt, hogy — miután a t. négyelet az összeget a segélyt igénylők felszámolására küldötte — nem érzi magát feljogosítva a segélypénz elfogadására.

Kis Albert,
ref. pap.

Nagy-Baczon, 1879. okt. 21.

Tekintetes szerkesztő ur!

Nagy-Baczon egyházi- és politikai község előjárósága, illetőleg képviselő testülete 6 fősége I. Ferencz József eszászár és királyunk és ő felsége Erzsébet királynéunk iránti hűségünk és tántoríthatlan ragaszkodásunknak kifejezést adandó, 25 évvel boldog házasságuk évfordulata napján hálaistenisztelet tartása után testületileg a község házához mentünk, hol jegyzőkönyvileg örökítettük meg e nap feletti örömléteket. Úgyanakkor a szegedi és tiszavideki árvízkarosultak javára segélygyűjtést végeztünk a lárási ívet nyitottunk s így gyűjtő bizottságot neveztünk ki az adományok bevételére és illető helyére leendő beszoállítására.

A gyűjtés befejezett, a terményekben tett adományok az alábbi kimutatás szerint eladatták s a befolyt összeg 148 forint 70 kr. a szolgabírói hivatal által nyugtázva, illető helyre leendő juttatást végezt beadatott.

K i m u t a t á s

a szegedi és tiszavideki árvízkarosultak javára Nagy-Baczon községben eszközölt és beszoállított gyűjtés eredményéről.

Nagy-Baczon község 50 ft. Zakariás András 10 ft. Zsigmond Bénéiam, Nagy M. Sámuel, Révay Pál, id. Nagy Ferencz, Bogdán Kristóf 5—5 ft. Nagy István 3 ft. Keresztes H. Sámuel, Gedeon János 2—2 ft. Kapitán Kristóf 1 ft 50 kr. Ifjabb

Bardocz Ferencz, Bocz Péter, Bogdán Ferencz, Bardocz Sándor, Nagy sz. Sámuel, Szász György, Máté Pál, Baló Lajos, Putnoki Ferencz, Keresztes fel. Sámuel, Fosztó János, ifj. Pető Sámuel, Kelemen Lajos, Kósa József, Nagy I. József, Zsigmond Sámuel, Pető M. Sámuel, ifj. Gedeon Máté, Wilhelm Heinrich, Keresztes László 1—1 ft. Bardocz Mózes, Baló András, Mihály Lajos 50—30 kr. Káoszonyi Mihály, Borbély József, Mihály József 40—40 kr. Fábán Péter, Baló Pál, Keresztes A. Gergely, Benedek Lajos, Baló Sámuel t. b., Bardocz Antal 20—20 kr. Jakab Józsefné özvegy 10 kr. — Összeg 117 forint 50 kr.

Gabonában adakoztak: Révay Pál, Barabás Elek, Bardocz Lajos, Nagy Gergely sz. 1—1 hecto. Nagy Dániel 80 liter. Bedő Sámuel (felső), Borbély András 22—22 liter. Ifj. Bardocz Aron (külső), Bardocz S. Ferencz, Bartha Józsiás, Székely Dániel, ifjabb Molnár Lajos, Bardocz A. Ferencz, Borbély Ferencz, Nagy Aron, Bogdán Antal, Putnoki Pál 20—20 liter. Id. Nagy Sándor, Kosztos Lajos, Borbély Lajos, Nagy L. Pál, Keresztes Mózes 10—10 liter. Székely Sándor 8 liter. — Összesen 7 hecto 82 liter gabona.

E szerint begyűlt készpénz 117 ft, 50 kr.
Gabna 7 hecto 82 liter, melynek pénzértéke 4 ft 31 frt 20 kr.
S így az összes adom. összege 148 ft 70 kr.

N y u g t a.

Hogy a mai napon Nagy-Baczon községből jegyző Zsigmond Bénéiam által a szegedi és tiszavideki árvíz által károsultak javára egyszáz negyvennyolc forint és hetven krajczár alólirt szolgabírói hivatalhoz illető helyére juttatást végezt beadatott, nyugtáztatik.

Miklósvári j. szolgabírói hivatala által Nagy Ajtán, 1879. október 17-én.
(P. h.) K ö n y a M i k l ó s,
segédszolgabíró.

A fennebb közölt kimutatás és nyugta szolgáljon a kegyes adakozók részére is nyilvános nyugtául, a kiknek ezennel szíves köszönetünket fejezzük ki.

A gyűjtő bizottság nevében
Révay Pál, Zsigmond Bénéiam,
gyb. elnök. gyb. jegyző.

A dési kiállítás.

Deés, 1879. október 20.

Városunk ünnepélyes mezben, minden lépten nyomon idegen arcok csoportjai, örömtől sugárzó arccal köszöntö egymást a dési győzelem tudatában. Elhárították az akadályok, le vannak győzve a nehézségek; az eredmény sikere váratlanul meglepő.

Folyó hó 18-án délelőtt 9 órakor megnyitott a kiállítás. Br. Bánffy Dezső főispán kiállítás elnök vezétele alatt indult meg a rendező bizottság a megyeházából a gazdasági társulat helyiségei felé, mely előtt a túzóltok zenekara játszott s a gyengén permeköz eső daczára nagy számú közönség gyülekezett. Felérkezve az egy termet képező 1100 négyzetméteres helyiségbe, mely rendes körülmények között a csizmadia ipartársulat áruló helyisége, néhány percig le s fel mozogva a közönség, megkondult a jelző harang, mire mindenki figyelmre egy pont felé irányult. A teremnek körülbelül közepén volt egy rögtönzött, szőnyegekkel és virágokkal, izléssel gazdagon feldisített szőcsék, mely előtt a főispán s elnök tünt fel, körülötte a mozgalom vezetői, a bizottsági tagok.

A harang újabb kondulásával szólni kezd az elnök s egy emelkedett hangulatu, melyen átértett beszéd kíséretében, melyben fejtegeti, mily kevéssé panszokodhatik azon nép, mely tétlenségbe tespelve öngyűlössé válik s elsőpörtetik a munkás szomszédok által; eseteli, mint ért meg hazánk Széchenyi szavainak tendenciáját; mennyi akadályokkal kelle küzdenie, míg ma már nem a dolce far niente, hanem a munka emberei tarthatnának számat tiszteletre, s örömmel konstatálja az itt láthatókból, mily határozottan átértették honfaink ezen a kor által megdönthetetlenül felállított axiómát, s a közönség lelkes és szünni alig akaró éljenzése között megnyitottunk nyilvánítva a kiállítást.

Innen átment a bizottság az ipartársulathoz, mely a polgári iskola 8. és a községi elemi iskola négy termében van elhelyezve, önelgútlan tekinté végig a szebbnél szebb tárgyat. — Záróképal átmentek a gép- és állatkiállítási helyiségbe, mely az állami intéskör körül épített színekben van elhelyezve. Ezzel a látlat minden helyisége átadatott a közszemléletnek.

Déli 1 órakor közebed folyt le a kiállítók tiszteletére az „Angol” című szálloda nagytermében. Vagy 200 teríték volt s több előtt hölgy foglalt helyet. A 2 ft 50 kros ebéd kielégítő a közönséget, s kedvek derítésére bizonyára befolyással volt a nem nagy adagban nyújtott bor, de főleg az ez alkalommal Kolozsvárról átrándult Salamon zenekara. Persze toasztokban meg volt a bőség, mik magyar lakomán különben sem hiányoztak volna. De mindegyik csak egy-egy fűszer volt, az ebéd kellemének emelésére.

A legelső poharat B. Bánffy D. kiállítási elnök emelte a királyra. A felváltva végig hall-

gatott köszöntőt lelkes éljenzés követé. Gr. Kornis Viktor Kovács Samuhoz szólva megköszöni a kiállítási elnöknek a látlat érdekében kifejtett ropanat tevékenységét, rá emeli poharát. Roth Pál polgármester igen talpraesett beszédben az új kor apostolaira, a kiállítók egészségére ürít poharát, Szabó József gr. Kornics Viktorra, Kovács Samu a vendégekre. Gr. Bethlen Sándor Róth Pálra, Torma Miklós a nőkre Szarvadi Pál alispán a végrehajtott bizottság tagjaira, Simó Lajos gr. Zichy Jenőre, Lészai László több jeles iparosra. Torma István K. Papp Miklórra. K. Papp Miklós a dési sajtó képviselőjére, ki lapját a dési kiállítás érdekében oly gyakran meglátogatta s ez által a kiállítás sikerére is hatott. (Havas Gyula.) Kosza Döme zárda-főnök poharat emelve sikerült humoros beszédet tart, mondván, nem tehet róla, hogy jeles Papp után egy egyszerű pap beszél. Eddig Déals Magyarországon volt, ma szívesen látja Magyarországot Deésen, az istennek ezen városában, mert hiszen Deustól vette nevét városunk. Az ebéd fél 3 órakor véget ért.

Magáról a kiállításról egyelőre jelzem, hogy a gazdasági látlatban igen jeles collectív kiállítások láthatók, mint a b. Bánffy Dezső és nejeé, Bethlen Sándoré, gr. Kornics Viktoré, b. Wesselényi Béláé, gr. Teleki Miksa örököséi. Szólunk majd a nagyszerű gyümölcs, mezőgazdasági, erdei terményekről. Az ipartárlat meglepő szép. Különösen megragadja az ember figyelmét Veress Ferencz photochemiai műveivel díszített hossza asztala. Egy dohány-vázán ott látjuk a főispánt, gr. Kornis Viktort, másikon Bovankovics Gyula titkár, Kovács Samut, Havas Gyulát stb. Ez asztal közelében a falon néhány sikerült képen gyönyörködhetik szemünk, ezuttal csak Nemes Odón m. vásárhelyi rajtánár tájképet említjük fel, mely torockói-Sz.-György váromjainak regényes, s szerencsésen választott tárgyú képét gazdag színekben mutatja.

KÜLÖNFELÉK.

— A királyi menyasszony megkérése. 20-án délután 2 órakor kérte meg Baylen herczeg a spanyol király rendkívüli követe a királytól, mint a Habsburg-ház fejéül Krisztina főherczegnő kezét. A király a rendkívüli követet a nagy szertartás-teremben a legmagasabb udvari méltóságok jelenlétében külön-külön felváltva fogadta, mire a megbízó levél megtekintése után a hivatalos kézmegkérés történt. Baylen herczeg kíséretét, a kíséretben levő lovagoknál kívül még a bécsi spanyol követség tagjai képezték. A rendes spanyolkövet, Conte, az udvari etikette szabályának megfelelően e szertartáson nem volt jelen. A szertartás után közvetlenül a herczeg egy mellékdiszteremben Krisztina főherczegnő fogadta anyjával együtt. A herczeg egyenesen Krisztina főherczegnőtől kérte meg kezét, s a beleegyezés után a herczeg átadta Alfons király ajándékait. Ezzel a kézmegkérés szertartás végett ér. 21-én Baylen herczeg s a spanyol követség tiszteletére a király dísz-ebédet adott, melyre csak a miniszterek s a legmagasabb udvari hivatalnokok voltak hivatalosak. Az uralkodóház tagjai közül csak Albrecht főherczeg volt jelen. Baylen herczeg e hó 25-én indult vissza Bécsből. Krisztina főherczegnő a házassági szerződés aláírásakor fog lemondani az örökösödésre táplált minden igényről.

Az „Első székely szövögyár.” Császár Bálint városunk polgármestere okt. 23-án este hét órára értekezletre hívta össze a városi polgárságot, hogy együtt tanácskozzanak a létesítendő szövögyár ügyében. A kérdés a körül forgott, hogy miképen lehetne az eszmét a polgárság között elhínteni s őket részvényesekül megnyerni. Császár Bálint meleg szavakban tolmácsolta a gyűlésnek a felállítandó intézet czélját, annak hatását első sorban városunkra és a vidékre. Felhívta az értekezlet tagjait a pártolásra és az eszme terjesztésére városunk, nemzetünk érdekében. Az értekezlet tagjai örömmel fogadták az eszmét, nem csak, hanem megígérték, hogy a felállítandó szövögyár létesítése érdekében minden kitelhető elkövetnek. Merültek ugyan fel egyes nézetek, főleg a czél körülírására nézve, azonban a polgármester eloszlatta az aggodók félelmét. A gyűlés végén a jelenlevők mindnyájan, tehetségökhöz mérten részvényeket irtak alá. Örömmel üdvözlőjük szövögyáról is a vállalatot és fájna, ha városunk polgársága közül akár egy is akadna, a ki tehetsége szerint nem járulna ezen egészséges vállalathoz. Szövetkezzünk, munkálkodjunk, dobjuk el magunktól nemzetünk örökös átkát, a kicsinyeskedés. s meg fogjuk látni, hogy az erős kitartás, az ügybuzgalom meg fogja hozni gyümölcsét. Végül örömmel jegyezzük fel, hogy a szövögyár felállítását illetőleg nemcsak megyénkben, de messze vidéken is nagy az érdeklődés. Így például Walsér F. gépgyáros Budapestről egymaga 20 részvényt vett s egyszersmind ígértet tett, hogy a szövögyár által nála vásárlandó gépek árának egynegyedét szintén részvényekben fogadja el. Eljen a derék hazafi!

— Időjárásunk kezd eszezályoskedni. A határhavasok barna csucsi óriási fehér gulákként ragyognak az őszi verőfényben. A napokban a keleti hegyek alsóbb részeire is lehullott a hó: a

Nemere csuca felől süvöltött a vihar, maga előtt tolvaj az ijesztő fekete felhőgömbölyöket. Már a tél beköszöntésétől lehet tartani, midőn a délnyugati szél erejét vette észkei testvéreinek; a küzdelemben utóbbi diadalmaszkodott s csütörtökön f. hó 23-án néhány óráig csendes eső áztatta megyénk területének északi részét. A más részekben azonban hiába várják az aggodó gazdák az esőt, mely a rendkívül kiszáradt földet megéltassa. Valóságos csoda, hogy a vetések ennyire is kikelték ebben a szárazságban. Az egerek annyira elszaporodtak emiatt, hogy csakugy nyújszög tölték a talaj s daczára a ragadozó madarak óriási számának nincs kilátás az apró rágcsálóktól való megszabadulásra mindaddig, a míg egy fagyos eső fészkeikbe nem fojtja őket. (Lapunk zártakor az eső megindult.)

— **Megrendítő dráma** folyt le a napokban Kézd-Vásárhelyt. Az eset, mely különben nem ritkaság, de mindig megrázkóztató, a következő: R. Kata, csinos szép leány volt Bácskában, hol ki tudja miféle gyönyörű viszony után bajba került s hogy szülői és ismerősei szemrehányását kikerülje, a háztól elbujdosott s szaporítá színműt az azon szerencsétlen páriáknak, kik az éjleple alá rejtik bűneiket. Az ifjú hölgyet egyik város után a másik város fogadta be, míg a mult hetekben Kézd-Vásárhelyre jutott el. Szerencsétlen helyzete összehozta egy ottani kereskedő ifjával, Winteritztel. Az ismeretségéből kevés idő alatt benső szerelmi viszony lett. A leány megúván eddigi bűnös életét, örömmel kapott az alkalmon, mely őt az undok fészekből kiszabadítja s visszaadja a társadalomnak. Az ifjú nőül akarta venni R. Katát. Winteritz anyja azonban e házasságra semmiképpen nem egyezett meg. A fiú könyörgésre fogta a dolgot. Nem használt semmit. E közben egy brassyói intézet tulajdonosa cserében át akarta vinni Katát K.-Vásárhelyről s a leánytának engedelmeskedni kellett volna. Az ifju tehát borzasztó tette határozta magát. Kihívta mult kedden a leányt az ugynevezett „papok kertjébe“ s ott revolvert huzván elő, keresztül lötte kedvesét, ki rögtön összerogyott s azonnal meghalt. Majd saját szívére irányozta a másik lövést, mely azonban már nem okozott rögtöni halált. A lövésre először a holttestet s vergődő ifjut hazaszállították. A nőt szíve közepén találta a lövés, s egyetlen csepp vér sem folyt ki a sebből. Másnap általános részvét mellett eltemettetett. Az ifju még seibeiben kinlódik; életéhez azonban nincs remény.

A világ legszegényebb asszonya. Eugénia császárné tudva voléveg a skótországi Abergerdie kastélyba vonult vissza az angol királynő kívánságára, hogy az ősznek utolsó szép napjait ott élvezze. E kastély szomszédja Balmoralnak, a Victoria királynő kastélyának. Abergerdie középnagysága ház, melyre csak régi toryna miatt illik rá a kastély név. Butorzata is a legegyszerűbb. Az első emeleten van a fogadó terem. A császárné soha sem, de Lermintat k. a. és Bassano herczeg, e két hű ember, kik a császárné mostani szerencsétlenségben sem hagyták el, — töltik itt az egyhangú estéket. A háztartást Ullmann, az elhunyt herczeg szolgálja egészíti ki, mint háztendens. Ha még a két szobalányt s két szolgát megemlítjük, akkor a „császári“ háztartás minden tagját felsoroltuk. — A császárné a legcsöndesebb és csöndes környezetet közli. — Reggel 10 órakor lassan lehalad a lépcsőkön a halvány asszony, s olyan helyen, hol a nap süti, leül, vagy igazabban leeroskad a padra. Muzdulatlan elmereng olyankor a hulló, sárga falevelek fölött, s a nap-sugarak, melyek végigrezgenek arczán, ruháján, nem tudnak behatolni a szívébe. Ott örök éj van. Néha Bassano herczeggel, s társalkodónőjével, beszélget, de csakhamar komor némaságra süllyed vissza, s fátályozott szemekkel néz a távolba órahosszat. Mintha a halottakkal beszélne. Délben Bassano herczeggel, s Lermintat kisasszonynyal ebédel, s néha ráveszik ilyenkor, hogy kikocsizzon. Onnan visszavertve többek nem hagyja el szobáját naphosszat. — Mondták, hogy a császárné kolostorba megy, minek tenné; ez az élet több, mint kolostori. Csak Victoria királynő látogatását fogadja. A császárné külseje különben nem változott meg anyira, mint hinni lehetne; halvány és sovány ugyan, de arczonásán meg mindig meglátszik a régi szépség. Már chlorhydret nélkül is el tud aludni, — nyugodtabb lett, mint Chislehurstben. — Természetesen gyakran elfogja a régi fájdalom, rettentő kétségbeesés, melynek kitörései szírvrepergetők, de ismét csak beáll a mély, a síri nyugalom.

— **Árvíz.** Ez a folyó év úgy látszik feladatává tette, hogy emléket kitörölthetlenné véssze be az idők történetébe. A Szegedet ért árvíz vesztel nem olyan régen mult dolog, a folyton ismétlődő földrengések rombolásaikkal, szinte a napi rendezet tartoznak. És most ujlag Spanyolhon két éve alatt két életra a panasz, melyet ezrek ajka hangoztat a romboló elem, a víz hatalmáról. Madridból jelentik a szomorú hírt, hogy mult hét nap egy heves orkán megnyitá az ég csatornáit és az eső féktelen árrá változtatta át Andaluzia, Alicante Murcia és Malaga tartományok folyóit. A víz rohamosan nőtt és csakhamar ellepte a lakházakat is, számos község és több vasúti vonalok estek áldozatul. Murcia tartományban a kormányzói jelentés szerint 300 emberélet vesztett

oda. A mintegy 120 mértföldnyi vízgy, hol a víz pusztított, rémítő károk színhelye, melyek alacsony értékelve is tulhaladják a 30 millió forintot. A vasúti közlekedés teljesen szünetel. A spanyol király személyesen teend látogatást a süjtött vidékeken.

A **c z i m b a l o m** hódít külföldön is. Nem régiben a walesi herczeg hangverseny-mesere rendelt meg pedál-czimbalmot Schunda udv. hangszergyárosnál, Ujabban pedig — mint a „Föv. Lapok“ írják — Mr. Georg Newbery Londonból tudakozódott nála a czimbalom kezeléséről. Newbery ugyanis — mint a „Föv. Lap.“-ban olvassuk — a párisi világtárlat végén rendezett nagy sorsjátékon nyerte Schundának ott kiállított szép czimbalmát. Kérdézősködő levelét hibátlan magyar címzéssel küldte el Schundának, ki azonnal utnak indította számára Allaga Géza czimbalom-iskoláját czimbalomverőkkel együtt.

— **Vasúti baleset.** Minap éjjel Czeglédén a tiszavidéki vaspályatársaság 3. és 103. számú vegyes vonatai összeállítása, illetve tolatása alkalmával, midőn a cs. k. oszt. állampostapályatársaság 11. számú vonatának mozdonya az aradi vonatot az oszt. állampostapályatársaság közegének közbenjárásával visszatolva, a többi összetartozó vonatokkal összeállítani akarta, a váltó rossz állítása következtében a debreczeni vonatot meghorzoslta, és azzal össze ütközött. Öt különböző teher- és a mozgó posta egy kocsija többé-kevésbé sérüléseket szenvedett, szerencsére ember élet nem esett áldozatul, mi csak azon kedvező körülménynek köszönhető, hogy a tolatás alkalmával a személykocsik hátul voltak, az utasok legnagyobb része az állomási vendéglőben étkezett. Ez összeütközés folytán az esti vonat másfél órai késéssel szenvedett.

— **Derékéletmentő.** Megrendítő eset történt a minap Nagyváradon. Felvinczi katonavárosi cizmadia négy kis gyermeke egy szekéren jött a szüretől s a Körösön átkeltükben az ár magával ragadta a kocsit s a benneülőket. A kocsis a két nagyobb gyermekkel szerencsésen a partra jutott, de nem úgy a két kisebb, kiket a Körös áldozatul tudtak már. Képzeltük a szerencsétlen apa fájdalmát, midőn 4 gyermeke közül kettőt elvesztettnek tudott, de elgondolhatjuk örömet, midőn hírül hozták, hogy elvesztettnek hitt gyermekei élnek, egy kis viskóban a Körös partján. Történt pedig a dolog így: hogy midőn a kocsis s a nagyobb gyermekek a kisebbeket elvesztettnek gondolván, a rémhirrel hazamentek, egy a folyó partján lakó szegény asszony látva a katasztrófát, leányával a kisdedek megmentésére sietett, mi sikerülvén, viskójában fel is melegíté a félig megdermedteteket.

— **Elfogott rablót.** A p. teremi szatmármegyei erdőn keresztül vezetó országúton futóbettyárok garázdálkodtak. — Több oldalról felmerült panasz folytán a bettyárok üldözöbe vettek azonban egyidejű eredménytelenül. Végre Andrassy Gyula csendbíztos Dobos Pál mészalkai és Sopronyi Mihály kerületi csendlegények kíséretében a mult hétfőn a mihályfalvi tanya nyomra taláván, üldözöket szakadatlanul folytatták október 15-ig, a mikor éjjel sikerült Veres Sándort Encsencsen elfogni, ki beismerte, hogy egyik másik uradalmi tiszthez ő üzengetett be élelmi szerért és pénzért, s bár ő mindig úgy üzent be, hogy négyen vannak, de neki társai nem voltak s egyedül magában barangolt az erdőben s a tanyaikon. Azt hiszik azonban, hogy a vizsgálat mást fog kideríteni. Az elfogott bettyár már harmadizben szökött meg a katonaságtól. Ha igaz volna az, hogy csak egyedül garázdálkodott, a félelemessé vált utvonall megszabadult a garázdálkodótól, minthogy jelenleg az már a nagy-károlyi kir. járásbíróóság börtönében van elzárva.

— **A halál lett volégenye.** Tiszaföldvári lakos G. Pap Károly 19 éves Klára nevű hajadon leánya, ki Kövér Károly, martfű pusztai nagy birtokos gazdatisztjénél, Simonyi Gábornál szolgált, folyó hó 15-én szülői látogatására Tiszaföldvárra ment, — honnan rövid családi együttlétt után még aznap szolgálati helyére visszatért. Szomorú volt a leány — mint állítják — azért, hogy szülői szívvonalmá ellenére számára férjet választottak és ezen választásuknak szigorral akartak érvényt szerezni. Midőn a lány visszaérkezett, korszót vett kezébe és a kutra ballagott; ott sokáig szomoruan elgondolkozott, míg végre azon elhatározással, hogy inkább a halál, mint a szíve ellenére választott életpár lesz volégenye — a kutba ugrott. A távolban foglalkozó majorsági béres asszonyok ezt észrevéve, a kulcsárral együtt azonnal a kuthoz szaladtak, a kinek is rövid idő alatt egy vasmacska segítségével sikerült a lányt kihuzni a kutból, de a segély későn érkezett.

— **Koldus, aki állásáról lemond!** Csaba város szegényeit nem engedí koldulni, hanem külön épületet emelt számukra, a hol mindennel ellátja őket. A napokban új ruhát adtak rájuk, egyszersmind az a rendelet is jött, hogy meg kell őket mind nyírni. A rendelet azonban nem várt ellenállás talált. Az egyik koldus éles szavakban adott kifejezést méltatlankodásának a felett, hogy őt legszebb díszelő, hajától akarják megfosztani, s mikor tiltakozásának semmi sikere nem lett, — indignációjá a legfőbb fokra hágott,

s azt mondta, hogy mintsem haját levágják, ő inkább lemond állásáról!

— **Meghiúsult laka dalom.** Szentesen érdekes jelenet adta elő magát esketésekor az evang. templomban. Midőn a pap a szokásos kérdések után felhívta a fiatal házaspárt, hogy térdepeljen le, a volégenye nem akart letérdelni. Miután minden unszolás hiába volt, a pap megidézte a házaspárt a parochiára, hol a volégenye visszalépése okául azt hozta föl, hogy a menyasszony kancsi A pap csodálkozva kérde: hogy nem vehette azt észre előbb? Mire a volégenye azzal válaszolt, hogy menyasszonyát csak éjszakának idején látogatták s e hiányosságot észre nem vehette. A házasság füstbement, s a menyasszony némi kárpótlás után nem is erőszakolta azt többé.

— **Kincs nincs Mocsolád községben,** Baranyában egy földmives azzal ámitotta el szomszédjának fiatal lányát, hogy a vaszari erdőben elrejtett kincs van, mely körül egy elátkozott leány bolyong meztelenül, ki mihelyt ruhát kap magára, azonnal felülő a kincset. S rábirta, hogy vegyen magához két ölt ruhát és menjen vele reggel az erdőbe, hogy ott a fellelendő kincsből majd ők is kikapják a fölszabadító ruháért az illő honorariumot. A leány el is ment vele az erdőbe, — hol a brutális ember erőszakot tett rája s csak késő este bocsátá haza. Az odavitt ruhákkal az erdő sűrűjébe tünt el, és mert a leány az egyik völgyből füstöt látott, pásztor pedig arra nem jár, valószínű, hogy a vidéken garázdálkodó rablókban adta át a szoknyákat átöltözésre. A leány elpanaszlá a dolgot atyjának, ki azt a falusi bíró elé vivén, a vétkessel kiegyezett, kapván tőle egy tehenet, 500 cserépet, 15 frotot és felszántatta vele minden földjét.

— **Élelekjelenlet.** Valakinek valami beszédet kellett tartani valahol. Azt hisszük, e körülményes meghatározásból mindenki tudni fogja, hol és kivel esett meg e dolog. Nagyon fo háskodva kezdő emberünk: „Mielőtt tisztelt gyülekezet... azaz... tisztelt gyülekezet, mielőtt beszédemet... akarnám mondani, mielőtt beszédemet tisztelt gyülekezet megkezdéném,“ s itt látván, hogy mindjárt tökéletesen belesül, — „tehát tisztelt gyülekezet, mielőtt beszédemet megkezdéném, ... bevégezem.“ Azzal leült.

— **Vigasztalás.** A telekkönyvvezetők vizsgálatának bizottsága előtt egy zsidó polgártárs meg egy tót zatyafi szepeg. A zsidó átmege, a tót megbukik. Vizsgálat után nagy panaszkodva mondja a tót aspiráns a zsidónak: „En nem tudom mi lehet az oka, hogy megbuktattak; pedig vizsgálat előtt minden censornál tisztelegtem. Minden tekintetbe vehető körülményt felhoztak és ok bizattak. Bizonyára haraguznak rám, hogy megbuktattak.“ „Igen — válaszolt a szerencsésebb zsidó, — haraguznak, hogy számár vagy.“

— **Zinz Z. fogorvos N. Szebenből jelenleg M.-Vásárhelyt** időzik s pár nap mulva városunkba érkezik. Előre is ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

Érték- és váltó-árfojlam a bécsi cs. kir. nyilvános tőzsdén október 24

Magyar aranyáradék	86.05
„ kincstári utalványok I. kibocsátás	114.50
„ „ „ II. „	73.75
„ keleti vasúti II. kibocsátási államkötv.	85.25
M. aranyáradék	81.75
1860. államosorog	127.-
Oszt. kir. nemzeti bankrészvény	834.-
„ hitelintézeti	254.-
Magyar hitelbank	207.50
Ezüst	—
Cs. kir. arany	5.58
Napoleonár	9.35
Német birodalmi márka	57.80
London	117.20

Felölös szerkesztő: Málk József.

Kiadótulajdonos: Bernstein Márk.

Ertesítés.

A háromszéki háziipar-egyesület közvetítésével felállított műföstedébe aldirthoz egy tanuló kerestetik, ki felsőnép-, polgári népiskola, vagy algyannasim legalább három osztályát jó eredménnyel végezte, mintegy 14—15 éves, jó erkölcsű fiu szorgalom és jó magaviselet tanúsítása mellett három évi gyakorlat után tanulmányának külföldön leendő tökéletesítése végett állami segélyre is számíthat.

Sepsi-Szentgyörgy, 1879. okt. 20-án.

Sándor István.

műföstedé-tulajdonos.